СИСТЕМА ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: СЬОГОДНІ І ЗАВТРА

А.О.Кравцова

Пенсійна система в Україні, працювала за вимогами Закону України "Про пенсійне забезпечення". Але вона не задовольняла кожного окремого пенсіонера. Серед суттєвих її недоліків: соціальна несправедливість, низькі пенсії, виключно солідарне фінансування пенсійних виплат, єдині для всіх ставки пенсійних платежів. Як результат громадянин, виходячи на пенсію одержував обмежену суму незалежно від кількості відпрацьованих ним років та сплачених зборів до Пенсійного фонду. Для того, хто відпрацював 30 років і для того, чий стаж не перевищує 20 максимальна пенсія за віком була однакова. При цьому виплачували ці кошти за рахунок внесків тих працюючих, які ще не досягли пенсійного віку. Якщо додати до цього так зване "старіння нації", а також практику роботодавців зменшувати пенсійні платежі (сумнозвісна "зарплата у конвертах") на таку структуру пенсійної системи спіткала справжня криза.

Тому з'явилися нові Закони України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" та "Про недержавне пенсійне забезпечення", які прийняті з метою: підвищення рівня життя пенсіонерів; встановлення прямої залежності розмірів пенсій від величини заробітку і трудового стажу; викликати у населення зацікавленість у сплаті пенсійних внесків із реальних доходів; заохотити громадян до заощадження коштів, яким вони зможуть скористатися в старості; реформувати систему управління пенсійними коштами і тим самим досягти фінансової стабільності пенсійної системи в цілому.

З 1 січня 2004 року загальна структура нової пенсійної системи стала трирівневою. Перший рівень створюється на базі діючого Пенсійного фонду. Його призначення незмінне – фінансувати виплату державних пенсій застрахованим особам. За допомогою другого рівня збільшується розмір пенсійних виплат за рахунок інвестиційного доходу. Для цього створюється спеціальний Накопичувальний фонд в якому громадянин, за бажанням, відкриє індивідуальний пенсійний рахунок. Третій рівень – добровільна система недержавного пенсійного забезпечення. Працює вона на підставі окремого Закону про недержавне пенсійне забезпечення, який набрав чинності з 1 січня 2004 року. Функціонування її забезпечують: недержавні пенсійні фонди, страхові компанії та банківські установи.

Зі сказаного вище видно, що всі застраховані особи незалежно від власного бажання стають учасниками солідарної складової пенсійної системи.